

Reporterjeve karikature na razstavi v parlamentu

Vid Cerjak, avtor Reporterjevih karikatur, v »družbi« s predsednikom vlade Marjanom Šarcem na levi, ter v ozadju s sekretarjem Damirjem Črnčecem.

»Za likovnega ustvarjalca je zelo dobrodošlo, da postavi svoje podoobe v širši prostor, da je lepo predstavljen in osvetljen,« je ob do- slej razstavljenih delih mladega likovnega ustvarjalca Vida Cerjaka, že drugo leto avtorja karikatur, objavljenih v tedniku *Reporter*, zapisala Alenka Kham Pičman, arhitektka (učenka Jožeta Plečnika), grafičarka, industrijska oblikovalka in profesorica, ki je ustvarjala in razstavljala doma in na tujem.

Za slikarko Alenko Kham Pičman je poleg avtorjeve ljubezni, položene v njegova dela, pomembna ostrina lastnega pronicljivega duha, s katero se lahko poglobi v karakter portretiranja. Vse to velja za umetnika Vida Cerjaka, ki se v teh dneh s »humornimi reportažami s političnega prizorišča«, predstavlja na svoji že peti samostojni razstavi.

Vid Cerjak, ilustrator in risar mlajše generacije, rojen 21. aprila 1996 v Ljubljani, študij na Akademiji umetnosti Univerze v Novi Gorici dopolnjuje s spletnim izobraževanjem in raziskovanjem animacijskih svetov. V prvi polovici leta 2016 se je posvetil ustvarjanju portretov karikatur znanih osebnosti iz Slovenije in sveta z akvarelnimi barvnimi svinčniki. Tako sta nastala portreta dveh aktualnih ameriških predsedniških kandidatov, filmskih ustvarjalcev, svetovnih političnih osebnosti ter portreti znanih in ustvarjalnih Slovencev. Karikature, v katerih se zrcali politično vzdušje doma in v svetu, od novembra 2016 predstavlja v *Reporterju*.

V kritiki Monike Ivančič Fajfar, univ. dipl. umetnostne zgodovinarke in likovne kritičarke, je mladi risar dosegel viden napredek v času izhajanja karikatur v *Reporterju* tako v likovnem izrazu kot v obvladovanju ustvarjalnih tehnik: »Kombinacija prostoročne risbe in računalniškega koloriranja odpira novo smer, ki se sicer naslanja na dolgo tradicijo karikaturne risbe, a jo inventivno spaja z novimi tehnologijami.«

Avtor karikatur se po besedah likovne kritičarke zaveda bogate dediščine slovenskih karikaturistov, predvsem mu je blizu Mihi Muster, vendar ga nagovarjajo tudi globalni vizualni zgledi. Posebno ga navdihujejo ameriški avtorji, kot so karikaturist, ilustrator in spletni učitelj Jason Seiler (zakupljen ima tudi njegov študijski program), Howard McWilliam, ilustrator znamenitih naslovnice revije *The Week*, karikaturist Court Jones ali Steve Breen, Pulitzerjev nagrajenec. To nagrado v kategoriji t. i. uredniškega stripa (editorial cartoon) podeljujejo že od leta 1922, kar pove, da

Karikaturist z Alojzom Kovšco, predsednikom državnega sveta, Bojano Potočan, svetnico in predsednico odvetniške zbornice, in Deanom Zagorcem iz inštituta za ustavno pravo.

Realistične, iskrene in brez pristranskosti se je glasil komentar Alojza Kovšce, predsednika državnega zbora, ob ogledu razstavljenih karikatur. Prav zato mu je bilo toliko bolj nerazumljivo, ko so na klic iz kabineta predsednika državnega zbora Dejana Židana morali karikaturu, na kateri je upodobljen Židan, umakniti na manj vidno mesto.

ima ta žanr čez lužo že zavirljivo zgodovino – posledično pa izredno močno in vplivno mesto v novinarski stroki in zavesti časopisnega občinstva.

Karikatura je, poleg naslovnice, kot omenja Monika Ivančič Fajfar, prva stvar, ki jo časopisni bralec pogleda: »Je komentar aktualnih dogodkov in pogosto tudi napovednik osrednje vsebine. Učinkovati mora na prvo žogo, zato karikaturist vselej seže po hitro prepoznavnih simbolih in stereotipnih predstavah.« Ivančič Fajfar poudarja, da se Vid Cerjak v svojih karikaturah pogosto poigrava z ilustrativnimi in dekorativnimi detajli, kot so okrasni predmeti, rastri, cvetlični in tekstilni vzorci: »Tako v prizore vnaša dinamiko, hkrati nekoliko izživi potrebo po avtorski izraznosti – vzporedno z risanjem karikatur se intenzivno posveča upodobitvam fantazijskih motivov.«

V zapisu umetnostne zgodovinarke, ki ji je politična karikatura dobro znana, saj se ji je celo posvetila v diplomskem delu, velja opozoriti še na razmišljanje o tem, da je sporočilnost časopisne karikature pogosto povezana z besedilom in nastaja v sodelovanju z uredniki oz. novinarji, zato je karikatura lahko zelo blizu stripu in ilustraciji: »Likovna vrednost karikature morda pride najbolj do izraza prav na razstavah. Takrat jo ocenjujemo neodvisno od aktualnega politično-medijskega konteksta. Na razstavi je v ospredju likovna forma, ki gledalca nagovarja z unikatnim avtorskim načinom, izvirnostjo in duhovitostjo vsebine ter domišljeno likovno izpeljavo.«

Razstava karikatur ilustratorja in karikaturista Vida Cerjaka z naslovom *Humorne reportaže s političnega prizorišča* je na ogled v predverju državnega sveta na Šubičevi 4 v Ljubljani od 17. oktobra do 2. novembra med 9. in 15. uro.

NENAD GLÜCKS